

Jaké bychom chtěli mít poslance?

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2002</i>
Otázky:	<i>PI.25</i>
Termín terénního šetření:	<i>5. – 12. 6. 2002</i>
Počet respondentů:	<i>1103</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>2. srpna 2002</i>
Kód tiskové informace:	<i>PI20802</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

V rámci výzkumu *Naše společnost 2002* byly zjišťovány názory občanů na to, jak by mělo vypadat a fungovat jejich zastoupení v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Všem dotázaným byly k posouzení předloženy čtyři výroky, které se týkají poslanců či kandidátů na poslance a toho, co by měli prosazovat nebo jaké předpoklady by měli splňovat.¹

Tabulka 1 – **Poslanci by měli...**

	souhlasí		ani souhlas ani nesouhlas	nesouhlasí	
	rozhodně	spíše		spíše	rozhodně
- hájit zájmy krajů	32	37	14	8	3
- mít zkušenosti z místní politiky	26	38	15	8	3
- prosazovat volební program své strany	43	36	10	4	1
- mít zkušenosti z parlamentu	3	11	24	31	20

procenta v řádku, dopočet do 100 % tvoří odpovědi „neví“

¹ Otázka: „**Nakolik souhlasíte s následujícími výroky? [A] Poslanci v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR by měli především hájit zájmy krajů, ve kterých byli zvoleni. [B] Kandidáti v parlamentních volbách by měli mít zkušenosti z práce v obecním, městském nebo krajském zastupitelstvu. [C] Poslanci v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR by měli především prosazovat program, se kterým jejich strana přistupuje před voliče. [D] Do parlamentu by měli být zvoleni lidé, kteří už tam pracovali, protože se v parlamentní práci vyznají a mají s ní zkušenosti.**“

Výsledky ukazují, že čtyři pětiny (79 %) respondentů souhlasí s tím, že poslanci by měli především prosazovat program, se kterým šla jejich strana do voleb. Přitom alternativu tohoto přístupu k primární roli poslanců, totiž tezi, že by poslanci ve sněmovně měli především hájit zájmy krajů, ve kterých byli zvoleni, lidé vesměs nevnímají jako jeho substitut, ale jako doplněk – i v tomto případě více než dvoutřetinová většina (69 %) dotázaných vyjádřila souhlas, přičemž mezi těmi, kdo souhlasili s tím, že by poslanci měli především prosazovat volební program své strany, byl podíl souhlasu s druhým výrokiem dokonce ještě o něco vyšší (73 %). Poměrně široký souhlas – 64 % všech dotázaných – jsme zaznamenali i v případě výroku, že by volení kandidáti měli mít zkušenosti z lokální samosprávy, tedy z místních či městských nebo z krajských zastupitelstev. Naproti tomu názor, že by se poslanci měli stávat především lidé, kteří už mají za sebou parlamentní zkušenost, sdílí jen malá část veřejnosti, když souhlas s příslušným výrokiem vyjádřilo 14 % respondentů.

Podrobnější analýza ukázala, že se podle základních sociodemografických a jiných třídících charakteristik názory respondentů v tomto ohledu diferencují pouze minimálně. Z regionálního hlediska byla v severních Čechách zaznamenána vyšší podpora roli poslanců jako zástupců krajů, souhlas ve stejné věci častěji vyslovovali i respondenti z menších obcí a lidé s nižší kvalifikací. Dotázaní, kteří vyjádřili souhlas s tím, že by poslanci měli především zastupovat kraje, ve kterých byli zvoleni, častěji zastávali i názor, že by měli mít předchozí zkušenosti jak z místní politiky, tak z parlamentu. V souladu s tím pak lidé, kteří se domnívají, že u poslanců by bylo přínosem, kdyby měli zkušenosti s lokální samosprávou, rovněž častěji věří v pozitivní vliv dřívější parlamentní zkušenosti.